

การรับรู้สารสนเทศของผู้รับผิดชอบโครงการ อาหารกลางวันแบบยั่งยืน

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี

INFORMATION PERCEPTION BY ORGANIZERS IN THE SUSTAINABLE FOOD BANK PROJECT PHETCHABURI COLLEGE OF AGRICULTURE AND TECHNOLOGY

.....

สุกัญญา พงศ์ภัสสร

Suganya Phongphatsorn

แขนงวิชาสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
In Information Science, School of Liberal Art, Sukhothai Thammathirat Open University.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาการรับรู้สารสนเทศของผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี ด้านบริหารและกระบวนการ ด้านกิจกรรมกระบวนการผลิตอาหาร ด้านกิจกรรมประกอบอาหาร ด้านปัจจัยตัวชี้วัดทางด้านสาธารณสุข ด้านปัญหาการรับรู้แหล่งสารสนเทศ และด้านปัญหาประเภทสารสนเทศ (2) เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้สารสนเทศของผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และเขตพื้นที่การศึกษา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ประกอบด้วยผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนในโรงเรียนสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดเพชรบุรี จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 รวมจำนวน 196 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

ผลการวิจัยพบว่า (1) การรับรู้สารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ด้านการบริหารและกระบวนการ ด้านกิจกรรมประกอบอาหาร ด้านปัจจัยตัวชี้วัดทางด้านสาธารณสุขทุกข้ออยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกิจกรรมกระบวนการผลิตอาหาร ด้านปัญหาแหล่งสารสนเทศและด้านปัญหาประเภทสารสนเทศมีการรับรู้ อยู่ในระดับปานกลาง (2) การเปรียบเทียบการรับรู้สารสนเทศจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และเขตพื้นที่การศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้รับผิดชอบที่อยู่ในตำแหน่งหน้าที่ที่แตกต่างกัน มีการรับรู้สารสนเทศโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านบริหารและกระบวนการ ด้านกิจกรรมประกอบอาหาร ด้านปัจจัยตัวชี้วัดทางด้านสาธารณสุขและด้านปัญหาการรับรู้แหล่งสารสนเทศ

โครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนและผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนที่อยู่ในเขตพื้นที่การศึกษาต่างกัน มีการรับรู้สารสนเทศโดยรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การรับรู้สารสนเทศ โครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน

Abstract

This research aimed (1) to study information perceived by organizers in the Sustainable Food Bank Project of Phetchaburi College of Agriculture and Technology in the areas of administration and processing, food producing process activity, cooking activity, health indicator factor and the problems of information perception about information sources and types, and (2) to compare the perception of responsible persons on the Sustainable Food Bank Project as classified by work position and educational area. This research was survey research. The 196 samples consisted of the administrators and teachers who were responsible for the Sustainable Food Bank Project in the schools under the office of educational areas in Petchaburi Province, Samut Songkhram Province, and Prachuap Khiri Khan Province Area 2. Data were collected by using the questionnaires and analyzed by using frequency, percentage, means, standard deviation and one-way analysis of variance (ANOVA).

The results of the research indicated that (1) information perception on the Sustainable Food Bank Project in the areas of administration and processing, cooking activity and all indicators factors of health were at the high level. In the areas of food producing process and perception problems of information sources and types, all items were at the moderate level. (2) The result of comparing the perception of information classified by position showed that responsible persons in different duties perceived and encountered problems differently, statistically significant at the 0.05 level of the administrative process, cooking activity, health indicator factor and problems of information sources perception for the Sustainable Food Bank Project. The information perception of the organizers in the Sustainable Food Bank Project in different educational areas was the same.

Keywords: Information perception, Sustainable Food Bank Project

บทนำ

โครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนเป็นวิถีการดำเนินงานด้านเกษตรกรรมที่บูรณาการร่วมกันระหว่าง สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สามารถผลิตอาหารที่มีคุณภาพและพอเพียงตามความจำเป็นพื้นฐานเพื่อส่งเสริม

คุณภาพชีวิตที่ดีของนักเรียนและผู้บริโภค รวมทั้งเอื้ออำนวยให้โรงเรียนและชุมชนท้องถิ่นสามารถพัฒนาการผลิตอาหารได้อย่างเป็นอิสระและเพียงพอด้วยตนเองตลอดไป ทั้งนี้เพื่อยกระดับมาตรฐานภาวะโภชนาการของนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ให้ดีขึ้นและดำเนินการต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน [1]

ซึ่งวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี และวิทยาลัยประมง จำนวน 47 แห่ง ได้รับมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบโรงเรียนใน 75 จังหวัด โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานคือมุ่งสร้างความเข้มแข็งให้แก่โรงเรียนจนสามารถจัดการอาหารกลางวันได้เองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โครงการนี้ทำให้นักเรียนทุกคนมีอาหารกลางวันที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ และเหมาะสมกับความต้องการของร่างกาย และมีสุขภาพอนามัยที่ดี ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนมีความรู้เกี่ยวกับการบริโภคอาหารที่มีคุณภาพ ถูกหลักโภชนาการมีสุขนิสัยที่ดีในการรับประทาน อาหารและมีความรู้ด้านการเกษตร รวมทั้งฝึกสอนนักเรียนจนสามารถปฏิบัติงานเกษตรได้จริง

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้มอบหมายให้วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี เพชรบุรีรับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 4 เขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วยโรงเรียนในโครงการฯ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 มีจำนวน 11 แห่ง เขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2 มีจำนวน 13 แห่ง เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม มีจำนวน 14 แห่ง และเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 มีจำนวน 11 แห่ง รวมจำนวนทั้งสิ้น 49 โรงเรียน โดยมีการจัดสรรโครงการและกิจกรรมตามงบประมาณที่ได้รับ ซึ่งแบ่งเป็นโครงการที่ได้รับงบประมาณปกติ หรืองบประมาณที่ได้รับจัดสรรในงวดแรก ซึ่งเป็นโครงการที่วิทยาลัยสามารถดำเนินการได้ตามความเหมาะสม ประกอบด้วยโครงการปุ๋ยอินทรีย์โครงการฝึกอบรม/ถ่ายทอดเทคโนโลยี โครงการศูนย์การเรียนรู้คลินิกเทคโนโลยีและโครงการที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเพิ่มจากปกติ ประกอบด้วยโครงการปลูกผักโครงการเลี้ยงสุกร โครงการเลี้ยงไก่ไข่ โครงการเลี้ยงไก่พื้นเมือง โครงการเลี้ยงปลา โครงการไม้ผล และโครงการเพาะเห็ด ในการดูแลช่วยเหลือโรงเรียนต่าง ๆ วิทยาลัยต้องให้ความรู้ทางวิชาการ

ด้านการเกษตร เพื่อแก้ไขปัญหาด้านทุพโภชนาการของนักเรียน มีการตรวจสอบประเมินเพื่อหาความเหมาะสมใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านบริหาร และกระบวนการโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ด้านกิจกรรมกระบวนการผลิตอาหารโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ด้านกิจกรรมประกอบอาหารโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน และด้านปัจจัยตัวชี้วัดทางด้านสาธารณสุข

สถานศึกษาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมและปฏิบัติงานโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนร่วมกับวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี สามารถเข้าร่วมโครงการได้ 2 วิธี คือ เขตพื้นที่การศึกษาเสนอชื่อโรงเรียนและรายละเอียดเพื่อขอเข้าร่วมโครงการฯ หรือโรงเรียนสมัครเข้าร่วมโครงการฯ โดยตรง โดยทั่วไปโรงเรียนยังไม่มีความเข้าใจในหลักการทำงานของโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน อาจสมัครเนื่องจากปฏิบัติตามคำสั่งของเขตพื้นที่การศึกษาหรือจากคำชักชวนของโรงเรียนอื่นและมักเข้าใจว่าเป็นแบบเดียวกันกับการเข้าร่วมโครงการอาหารกลางวันประเภทอื่นที่โรงเรียนจะได้รับงบประมาณในการจัดซื้ออาหารเพื่อประกอบอาหารให้นักเรียนรับประทาน แต่การเข้าร่วมโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนนี้โรงเรียนต้องนำเงินที่ได้รับไปดำเนินงานด้านการเกษตร เพื่อนำผลผลิตที่ได้มาประกอบอาหารให้นักเรียนรับประทาน และต้องปฏิบัติงานเกษตรอย่างยั่งยืน แม้ไม่ได้รับการสนับสนุนแล้วก็ต้องสามารถดำเนินการให้นักเรียนมีอาหารรับประทานได้อย่างต่อเนื่อง หลังจากวิทยาลัยได้รับรายชื่อโรงเรียนก็จะติดต่อประสานงาน เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับเงื่อนไขการปฏิบัติงานด้านการเกษตร เมื่อโรงเรียนทราบเงื่อนไขว่าต้องปฏิบัติงานเกษตรไม่ใช่รับเงินเพื่อนำไปซื้ออาหารและคิดว่าการปฏิบัติดังกล่าวจะเป็นภาระกับโรงเรียน ก็ขอถอนตัวและออกไปจากความรับผิดชอบของวิทยาลัย

โครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนมีความสำคัญทั้งการแก้ปัญหาด้านโภชนาการแก่นักเรียนและยังเป็นการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืนทั้งนักเรียนผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาของผู้ที่รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เข้าร่วมโครงการฯ เกี่ยวกับการรับรู้และปัญหาในการรับรู้สารสนเทศของโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านบริหารและกระบวนการโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ด้านกิจกรรมกระบวนการผลิตอาหารโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ด้านกิจกรรมประกอบอาหารโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ด้านปัจจัยตัวชี้วัดทางด้านสาธารณสุข และด้านประเภทของสารสนเทศโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ ไปขยายผลสู่โรงเรียนประถมศึกษาให้เข้าร่วมโครงการฯ และดำเนินงานโครงการฯ อย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการรับรู้สารสนเทศของผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนในเขตความรับผิดชอบของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี ในด้านบริหารและกระบวนการด้านกิจกรรมกระบวนการผลิตอาหาร ด้านกิจกรรมประกอบอาหาร ด้านปัจจัยตัวชี้วัดทางสาธารณสุข ด้านปัญหาการรับรู้แหล่งสารสนเทศ และด้านปัญหาการรับรู้ประเภทของสารสนเทศโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน

2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้สารสนเทศของผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนในเขตความรับผิดชอบของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และเขตพื้นที่การศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องการรับรู้สารสนเทศของผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยศึกษาจากประชากรทั้งหมดประกอบด้วยผู้บริหาร และครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนด้านการเกษตร ครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันด้านการประกอบอาหาร และครูผู้รับผิดชอบด้านอาชีพอาชีวศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 และเขต 2 โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสงคราม และโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประจวบคีรีขันธ์ รวมจำนวน 196 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรและวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนแบบสอบถามแยกออกเป็น 2 ชุด คือ ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารโรงเรียน และชุดที่ 2 สำหรับครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนด้านการเกษตรด้านการประกอบอาหาร และด้านอาชีพอาชีวศึกษา นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนในความรับผิดชอบของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี จำนวน 10 โรงเรียน ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.97

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามด้วยตนเอง และทางไปรษณีย์ โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ระหว่างวันที่ 13 - 26 ตุลาคม พ.ศ. 2553 ได้รับแบบสอบถามกลับคืนทั้งหมดจำนวน 196 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วน และประมวลผลโดยวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

4.1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ (percentage) และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

4.2 คำถามเกี่ยวกับการเข้าร่วมโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน โดยเป็นข้อคำถามแบบเลือกตอบและข้อคำถามแบบปลายเปิด ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- แบบสอบถามที่มีลักษณะแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ

- แบบสอบถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจัดลำดับความถี่ นำเสนอข้อมูล

4.3 คำถามเกี่ยวกับการรับรู้สารสนเทศ ด้านการปฏิบัติงานในโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ซึ่งลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ และข้อคำถามแบบปลายเปิดในคำถามแต่ละด้าน ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

- เปรียบเทียบการรับรู้สารสนเทศโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ เป็นผู้บริหาร และผู้ปฏิบัติการ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance - ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป

- เปรียบเทียบการรับรู้สารสนเทศโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน จำแนกตามเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance - ANOVA) สำหรับตัวแปรที่มีมากกว่าสองกลุ่มขึ้นไป

- แบบสอบถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจัดลำดับความถี่ นำเสนอข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการจัดลำดับความถี่

ผลการวิจัย

1. การรับรู้สารสนเทศของผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนในเขตความรับผิดชอบของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การรับรู้สารสนเทศโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน

การรับรู้สารสนเทศ	ผู้บริหารโรงเรียน			ครูด้านการเกษตร			ครูด้านการประกอบอาหาร			ครูอาชีวอนามัย			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ด้านการบริหาร และกระบวนการ	3.80	0.08	มาก	3.62	0.11	มาก	3.61	0.15	มาก	3.43	0.15	ปานกลาง	3.62	0.08	มาก
ด้านกิจกรรมกระบวนการ การผลิตอาหาร	3.62	0.10	มาก	3.11	0.14	ปานกลาง	3.16	0.11	ปานกลาง	3.32	0.08	ปานกลาง	3.29	0.06	ปานกลาง
ด้านกิจกรรม ประกอบอาหาร	4.27	0.11	มาก	3.98	0.03	มาก	4.09	0.08	มาก	4.15	0.07	มาก	4.07	0.10	มาก
ด้านปัจจัยตัวชี้วัด สาธารณสุข	4.18	0.10	มาก	3.99	0.19	มาก	4.19	0.13	มาก	4.19	0.08	มาก	4.14	0.18	มาก
ด้านปัญหาการรับรู้ แหล่งสารสนเทศ	3.14	0.12	ปานกลาง	2.98	0.06	ปานกลาง	3.33	0.13	ปานกลาง	3.12	0.11	ปานกลาง	3.14	0.12	ปานกลาง
ปัญหาด้านประเภท สารสนเทศในการรับรู้	3.05	0.06	ปานกลาง	3.27	0.11	ปานกลาง	2.91	0.09	ปานกลาง	2.86	0.06	ปานกลาง	2.94	0.07	ปานกลาง

2. เปรียบเทียบการรับรู้สารสนเทศของผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนในเขตความรับผิดชอบของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรี จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และเขตพื้นที่การศึกษาที่มีการรับรู้สารสนเทศและปัญหาการรับรู้สารสนเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในด้านบริหารและกระบวนการ ด้านกิจกรรมประกอบอาหาร ด้านปัจจัยตัวชี้วัดทางด้านสาธารณสุข และด้านปัญหาการรับรู้สารสนเทศโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยที่นำมาอภิปรายดังนี้

1. การรับรู้ของผู้บริหารจะอยู่ในระดับมากในทุกด้านและไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการรับรู้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารเป็นผู้เข้าร่วมการประชุมโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนทุกครั้ง ทำให้ผู้บริหารมีการรับรู้สารสนเทศของโครงการอาหารกลางวันทุกด้านในระดับมากแตกต่างจากผู้รับผิดชอบในตำแหน่งอื่น ซึ่งในการถ่ายทอดข้อมูล

กระบวนการผลิตอาหารของโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน บางครั้งผู้บริหารก็ไม่ได้แยกออกจากโครงการอาหารกลางวันประเภทอื่นทำให้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานไม่ชัดเจน ครูทุกคนในโรงเรียนควรมีส่วนรับรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้วย ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันผู้ปฏิบัติงานคือครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน บุคลากรอื่นๆ ในโรงเรียนที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง โรงเรียนควรส่งเสริมให้บุคลากรมีการทำงานเป็นทีมหรือคณะกรรมการเพื่อดำเนินงานโครงการอาหารกลางวันอย่างต่อเนื่องดังงานวิจัยของโซ [2] ที่ศึกษาเรื่องการทำความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการโครงการอาหารกลางวันที่มีคุณภาพเพื่อพัฒนาการศึกษา ปัญหาที่พบ คือ การขาดการติดต่อสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ด้านการบริการกับครูที่ดำเนินการด้านอาหารกลางวันในโรงเรียน ในการศึกษาคูณภาพของอาหารกลางวันและการศึกษาสารอาหารไม่เพียงแต่ต้องใช้ความพยายามในการทำงานร่วมกันของผู้บริหารโรงเรียนและเจ้าหน้าที่แต่ยังรวมถึงการสนับสนุนของผู้ปกครอง ชุมชน และสื่อมวลชนเช่นเดียวกับงานวิจัยของศรีศักดิ์ สุนทรไชย

[3] ที่พบว่า ปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในการดำเนินการคือ จำนวนบุคลากรไม่เพียงพอ บุคลากรยังไม่ได้ตามมาตรฐาน รวมทั้งการขาดความร่วมมือจากชุมชนและผู้ปกครอง ขาดการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนที่ต่อเนื่องของเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งได้มีการเผยแพร่สารสนเทศของโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนร่วมกับสารสนเทศของโครงการอาหารกลางวันทำให้โรงเรียนไม่สามารถแยกประเภทของโครงการได้ และบางโรงเรียนที่ได้เข้าร่วมโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนมีปัจจัยสนับสนุนที่ไม่พร้อม เช่นเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนบุคลากรน้อย ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานด้านการเกษตร และไม่มีพื้นที่ในการทำโครงการเกษตร หรือบางโรงเรียนจะมีแต่เฉพาะครูผู้หญิงอย่างเดียว ทำให้การปฏิบัติงานเกษตรทำได้ยาก และบางครั้งการรับข้อมูลก็ไม่ถูกต้องและเป็นปัจจุบันเพราะความห่างไกลของโรงเรียนและขาดเทคโนโลยีสารสนเทศทำให้การติดต่อประสานงานเป็นปัญหา ตลอดจนอุปสรรคมีมาก และบางครั้งบุคลากรในโรงเรียนมีเจตคติที่ไม่ค่อยดีต่อโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน เพราะเป็นการเพิ่มภาระงานให้บุคลากรของโรงเรียน และปัญหาใหญ่อีกด้านก็คือ งบประมาณของโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนที่ส่งมายังโรงเรียนไม่ตรงเวลาและล่าช้าทำให้โครงการไม่ต่อเนื่อง ซึ่งเป็นหน้าที่ที่เจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนต้องทำความเข้าใจและให้สารสนเทศที่ถูกต้องแก่ผู้ปฏิบัติงานของโรงเรียน โดยการเผยแพร่สารสนเทศทางเอกสารสิ่งพิมพ์ ซึ่งถือว่าการเผยแพร่ที่มีมานานและสะดวกสำหรับผู้ให้สารสนเทศ แต่บางครั้งผู้รับสารสนเทศไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก ยิ่งถ้าเป็นเอกสารที่ไม่มีจุดเน้น ความสนใจของผู้รับก็น้อยลง ทั้งนี้เนื่องจากมีสื่อ เว็บไซต์ และสื่อนวัตกรรมใหม่ๆ ที่สามารถถ่ายทอดสารสนเทศได้ดีกว่าสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งสอดคล้อง

กับงานวิจัยของอีเกน เจมส์ [4] พบว่า เครื่องมือที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูลผ่านตัวเชื่อมต่อและส่วนคัดกรองที่มีศักยภาพช่วยจัดการกับข้อมูลที่มากเกินไป ความต้องการ ช่วยให้ผู้ใช้สามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างเป็นระบบเช่นเดียวกับงานวิจัยของมา [5] พบว่าการใช้เทคโนโลยีในการรวบรวมข้อมูลและการให้บริการที่รวดเร็วครบวงจรจะทำให้ผู้ใช้เข้าถึงข้อมูลได้ง่ายและสะดวก สุวรรณนาคะ [6] พบว่าการยอมรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใช้ระบบมีระดับการรับรู้ด้านประโยชน์ในการใช้ระบบและด้านความสะดวกในการใช้ อยู่ในระดับปานกลาง

2. การเปรียบเทียบการรับรู้สารสนเทศของผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนในเขตความรับผิดชอบของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีเพชรบุรีจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่และเขตพื้นที่การศึกษาพบว่า ผู้รับผิดชอบที่อยู่ในตำแหน่งหน้าที่ที่แตกต่างกันมีการรับรู้สารสนเทศและปัญหาการรับรู้แหล่งสารสนเทศและประเภทสารสนเทศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยพบว่า การเข้ารับข้อมูลสารสนเทศของโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนจากเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้เข้ารับข้อมูลส่วนใหญ่เป็นผู้บริหารซึ่งจะถ่ายทอดข้อมูลให้กับครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนที่ส่วนใหญ่จะเป็นครูปฏิบัติงานด้านการเกษตร ทำให้ครูโครงการอาหารกลางวันทำหน้าที่ประกอบอาหาร และครูด้านอาชีวอนามัยรับรู้สารสนเทศโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนน้อย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสเตอร์ฟ เควิน [7] พบว่า ปัจจัยสนับสนุนต่อการรับรู้ของพนักงานขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาและระยะเวลา ที่ได้รับการฝึกอบรมและผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนที่อยู่เขตพื้นที่การศึกษาต่างกันมีการรับรู้สารสนเทศและมีปัญหาการรับรู้แหล่งสารสนเทศและประเภทสารสนเทศโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน

โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับคู่มือการปฏิบัติงานโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน [8] ที่ว่าในการปฏิบัติงานโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนต้องมีการจัดตั้งทีมงาน ซึ่งทีมงานทุกคนต้องรับรู้วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อร่วมดำเนินการร่วมวางแผนและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาด้านการบริหารงาน เพื่อให้การดำเนินงานด้านการบริการอาหารกลางวันแก่นักเรียนได้สม่ำเสมอและต่อเนื่องอย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเสถียร เพ็ชรรัตน์ [9] ที่พบว่า โรงเรียนต้องการให้บุคลากร ครู ที่ตรงกับสายงานมาปฏิบัติงานและควรส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ทางด้านโภชนาการและการบริหารงานเช่นเดียวกับงานวิจัยของจารึก ยิ้มแย้ม [10] ที่พบว่า โรงเรียนต้องวางแผนโครงการให้สอดคล้องกับทรัพยากรการบริหารงานที่มีอยู่ ได้แก่ กำลังคน งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ในด้านการจัดหาทรัพยากร โดยการลดภารกิจด้านอื่นๆของเจ้าหน้าที่และปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ด้านการจูงใจให้ปฏิบัติงานโดยให้การยกย่องและเชิดชูเกียรติแก่ผู้ปฏิบัติงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของถนอมศรี คงทน [11] ที่ว่าโรงเรียนต้องการให้หน่วยงานต้นสังกัดแก่ข้าราชการโครงการอาหารกลางวัน และที่สำคัญคือด้านบุคลากร โดยจัดสรรครูที่ตรงกับสายงานมาปฏิบัติงาน และควรส่งเสริมบุคลากรให้มีความรู้ทางด้านโภชนาการและการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนควรชี้แจงแหล่งที่มาของงบประมาณโครงการอาหารกลางวันเพื่อความเข้าใจตรงกัน

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ของ

วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี ที่มีหน้าที่ให้การดูแลรับผิดชอบโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ควรมีการติดต่อประสานงานอย่างสม่ำเสมอ และให้ความรู้เกี่ยวกับข้อมูลของโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนกับโรงเรียนในความรับผิดชอบหลายๆ วิธี ได้แก่ แจกเอกสารบ่อยๆ จัดพบกลุ่ม ปรีกษาหารือ จัดสร้างเว็บไซต์เพื่อเผยแพร่สารสนเทศ

1.2 ข้อเสนอแนะต่อเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการทั้งโครงการอาหารกลางวันและโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน ควรให้ข้อมูลที่ชัดเจน แก่ผู้รับผิดชอบโครงการของโรงเรียนให้ได้รับรู้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจน

1.3 ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนของโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการฯ ควรมีการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับโครงการให้กับเพื่อนครูในโรงเรียนได้รับรู้เกี่ยวกับผลงานที่กระทำในโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน และมีการจัดตั้งคณะทำงานที่เป็นรูปธรรม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยการพัฒนาแหล่งสารสนเทศ เช่น การพัฒนาเว็บไซต์ แนวทางที่ทำให้ผู้รับผิดชอบโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนได้เข้าถึงสารสนเทศของโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนได้ง่ายและสะดวกยิ่งขึ้น

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัย การรับรู้สารสนเทศโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนแยกตามขนาดของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ ว่ามีการเข้าถึงสารสนเทศของโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). *คู่มือการปฏิบัติงานโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.
- [2] Cho, Nadow. (2004). *Understanding Barriers to Implementing Quality Lunch and Nutrition Education*. Boston: Emerson College.
- [3] ศรีศักดิ์ สุนทรไชย; และคนอื่นๆ. (2549). *สถานภาพการจัดโครงการอาหารกลางวันโรงเรียนในจังหวัดนนทบุรี: กรณีศึกษา 2 โรงเรียนในอำเภอบางกรวย*. นนทบุรี: ฝ่ายพัฒนาและเผยแพร่งานวิจัยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- [4] Eagan, James. (2008). *The Buzz: Supporting Extensively Customizable Information Awareness Applications*. Georgia: Georgia Institute of Technology.
- [5] Ma, Yiming. (2007). *Managing Uncertain Spatial Information and Enabling Similarity Search for Situational Awareness Applications*. Los Angeles: University of California, Irvine.
- [6] สุมาลี สุวรรณาคะ. (2549). *การรับรู้เกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศกับการยอมรับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้ใช้ระบบ*. กรุงเทพฯ: จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- [7] Streff, Kevin. (2005). *Information Assurance Awareness: Food Sector*. Minnesota: Capella University.
- [8] กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). *คู่มือการปฏิบัติงานโครงการอาหารกลางวันแบบยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยสารพัดช่างพระนคร.
- [9] เสถียร เพ็ชรรัตน์. (2551). *เปรียบเทียบภาวะทุพโภชนาการอาหารกลางวันแบบยั่งยืนกรณีศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนพืระยานุเคราะห์ 4 กับโรงเรียนประชาอุทิศโคกม่วง วิทยาลัยประมงปัตตานี*. ปัตตานี: งานศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศ ฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ.
- [10] จารึก ยิ้มแย้ม. (2547). *ปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 12*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- [11] ถนอมศรี คงทน. (2546). *สภาพการบริหารงานโครงการอาหารกลางวันของโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.